

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Factors Affecting First-year Student Happy Learning, Faculty of Management Science,
Pibulsongkram Rajabhat University

Received 23 December 2021

Revised 24 January 2022

Accepted 14 February 2022

บุญลดา คุณาเวชกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Boonlada Kunavetchakij

Pibulsongkram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสุขในการเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และ 4) เพื่อศึกษาวิธีการจัดการความทุกข์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 251 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (The Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านมีความสุขอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเพื่อนร่วมชั้น ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามเพศ มีเพียงด้านเพื่อนร่วมชั้นที่ส่งผลต่อระดับความสุขในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน และผลการจำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ได้แก่ สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ($\beta=.307$, $t=5.501$) บรรยากาศในการเรียนการสอน ($\beta=.240$, $t=4.277$) การเห็นคุณค่าการเรียนรู้อยู่ ($\beta=.222$, $t=4.942$) บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ ($\beta=.157$, $t=2.512$) และการเห็นคุณค่าในตนเอง ($\beta=.100$, $t=2.687$) โดยมีประสิทธิภาพการพยากรณ์ร้อยละ 89.9

คำสำคัญ: ความสุขในการเรียน ปัจจัยที่ส่งผล นักศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to 1) Study for the level of happiness in learning, 2) Compare the different happiness levels in learning, 3) Study for the factor that affect happiness in learning of the Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University students and 4) Study for sorrow management of the first-year students from the Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University. The sample of the study consisted of 251 first-year students by Multistage Random Sampling. The statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and The Stepwise Multiple Regression Analysis. The results revealed that the overall level of happiness in learning of the first-year students from the Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University was high. Respective from the average of high to a low level such as friends, teachers, learning activities, and the environment in university. In comparing the difference in happiness levels of students learning classified by sex, there was just the classmate which effects to the difference of happiness in learning with statistically significant at the 0.05 level. There was no difference in teachers, learning activities, and environment in the university. And from classified fields and income, the overall result showed there was no statistically significant difference at the 0.05 level. The factors which affect the happiness in learning such as Instruction Media ($\beta = .307$, $t=5.501$) Learning Environments ($b=.240$, $t=4.277$) Appreciated in Learning ($\beta = .222$, $t=4.942$) Amusing and Interesting Lesson ($\beta = .157$, $t=2.512$) and Self Esteem ($\beta = .100$, $t=2.687$) by the percentage of efficiency predicted at 89.9%.

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์ เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 4 ข้อ ข้อที่สำคัญ ประการหนึ่งคือ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต ให้มีความสำคัญกับการวางรากฐานการ พัฒนาคนให้มีความสุขสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทาง สมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ในปัจจุบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้ยึดตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่มีเป้าประสงค์ยกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด มี คุณภาพระหว่างเก่งงานและเก่งความดี มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพะ ทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อตนเองและ สังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ว่าด้วย “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข” (จิรภรณ์ สรรพวิรวงศ์ และคณะ, 2559) จะเห็นได้ว่าความสุขในการเรียนรู้เป็นความรู้สึกที่ดี หรือผลิตผลต่อการเรียนของผู้เรียนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้ง สนใจอยากที่จะรู้ เกิดความสนุกสนาน สนใจมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียน ต่ออาชีพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และไม่มี ความวิตกกังวลต่อ การเรียนและการฝึกปฏิบัติ

คณะวิทยาการจัดการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้ง ศักยภาพทางวิชาการ ร่างกาย จิตใจ ให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในยุคอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็น อาจารย์ในคณะฯ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาระดับความสุขของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของทุกสาขาใน คณะวิทยาการจัดการ เนื่องด้วยเป็นวัยที่มีการปรับตัวอย่างมากจากระดับมัธยมศึกษาสู่รั้วมหาวิทยาลัย

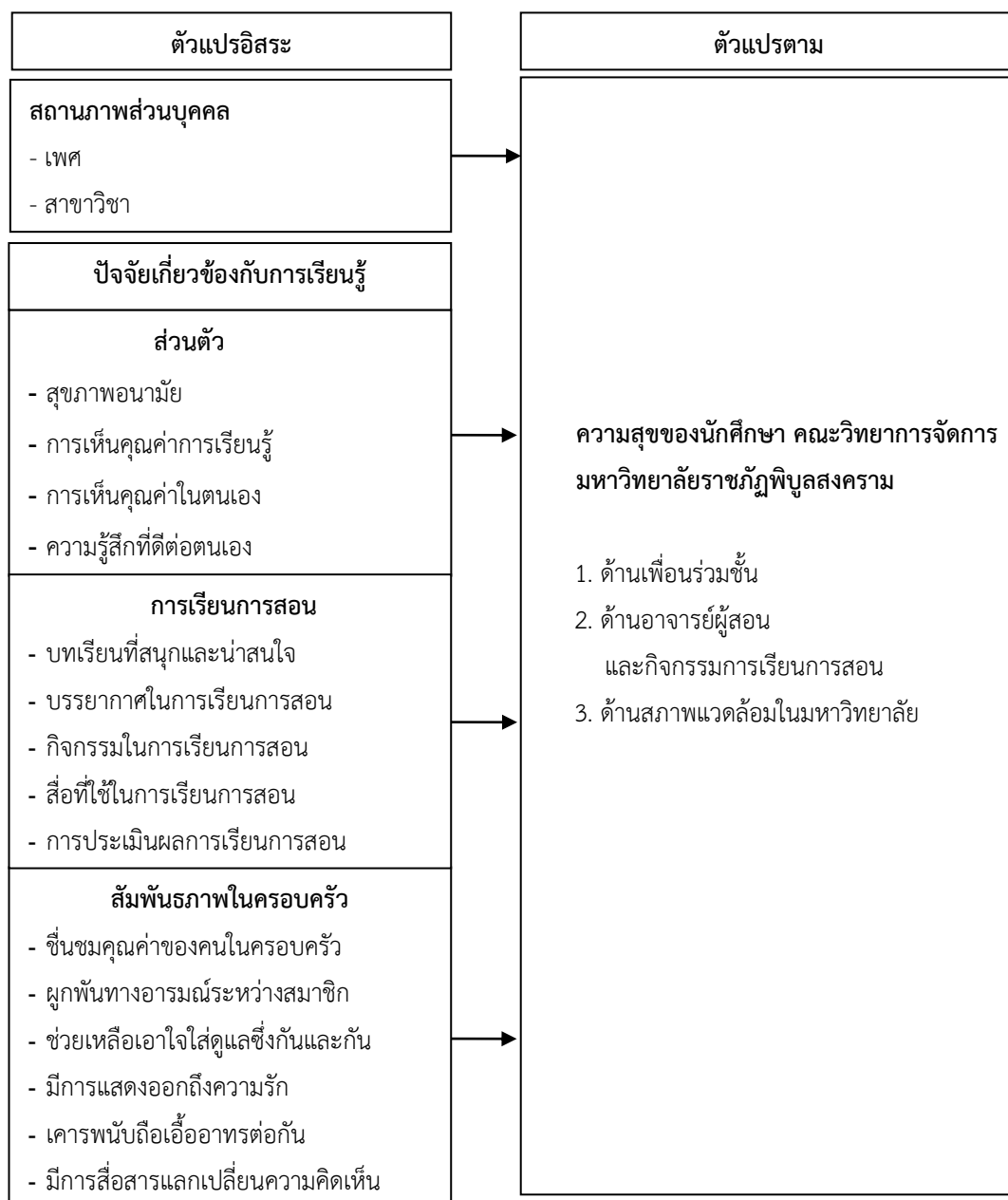
วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการ จัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดและวิธีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของ จีรทัช ใจจริง (2562) ซึ่งได้พัฒนามาจาก กิตยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540) โดยแนวคิดการเรียนรู้มีความสุข ประกอบไปด้วย การได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครู ครูมีความเมตตาจริงใจและอ่อนโยนต่อเด็กทุกคน เด็ก เกิดความรักและภูมิใจตนเองรู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา เด็กได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความ สนใจ บทเรียนสนุกแปลกใหม่จึงใจให้ติดตามและเข้าใจ อยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มาประยุกต์ใช้กับการศึกษาในครั้งนี้ โดยจำแนกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนตัว ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าใน ตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง 2) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยบทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ บรรยากาศในการเรียนการสอนกิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการ

เรียนการสอน และ 3) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งได้นำแนวคิดของ อรรถวรรณ มากสุข (2556) ประกอบไปด้วย การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว ความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการช่วยเหลือเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน สมาชิกมีการแสดงออกถึงความรัก เคารพนับถือซึ่งกันและกัน เอื้ออาทรต่อกัน มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และด้านความสุขในการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยนำเอาแนวคิดตามหลักการของ จีรัทัช ใจจริง (2562) ซึ่งได้พัฒนามาจาก บพิตร อิศระ (2550) มาประยุกต์ใช้กับการศึกษาในครั้งนี้ โดยจำแนกด้านความสุขในการเรียนเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้สึกรู้สึกดีต่อเพื่อนร่วมชั้น 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์ผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านความรู้สึกรู้สึกดีต่อมหาวิทยาลัย นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ได้รู้ถึงระดับและปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของนักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ นำไปสู่การได้แนวทางในการกำหนดนโยบายที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 2) อาจารย์ผู้สอนได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน อีกทั้งเป็นแนวทางในการให้คาบปรึกษาและชี้แนะแก่นิสิตในการศึกษา
- 3) ผู้บริหารในคณะวิทยาการจัดการได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา ได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อส่งเสริม และช่วยเหลือให้นักศึกษาให้มีความสุขในการเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จด้านการเรียนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

กลุ่มประชากรเป้าหมายในครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 676 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) และคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 251 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชาในคณะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ด้าน คือ ความรู้สึกต่อเพื่อนร่วมชั้น ความรู้สึกต่ออาจารย์ผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ด้าน คือ (ปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว)

ตอนที่ 4 วิธีการจัดการความทุกข์ของนักศึกษา โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิด

โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Likert Scale) จำนวน 5 ระดับ มี ตัวเลือกตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) จนถึง 5 (มากที่สุด) ซึ่งการตีความผลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์แปลความหมายดังต่อไปนี้คือ

1.00-1.49 = ระดับความสุ้น้อยที่สุด

1.50-2.49 = ระดับความสุ้น้อย

2.50-3.49 = ระดับความสุขปานกลาง

3.50-4.49 = ระดับความสุขมาก

4.50-5.00 = ระดับความสุขมากที่สุด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบหาความตรงทางด้านเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งผลค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) อยู่ในระดับมากกว่า 0.5

4) นำแบบสอบถามที่ได้นำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ .98

5) ผู้วิจัยได้ยื่นขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามหลักทางวิชาการและจริยธรรม เลขที่รับรองโครงการ 064/2021

6) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ ผ่านการใช้ Google form โดยได้ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการ แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ค่าทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้คือ

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์สถิติทดสอบ t – test และ F-test โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (The Stepwise Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ไว้ที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1) ระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความสุขอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเพื่อนร่วมชั้น ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน

ความสุขในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสุข	อันดับ
1.ด้านเพื่อนร่วมชั้น	4.19	.532	มาก	1
2.ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.98	.582	มาก	2
3.ด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	3.87	.677	มาก	3
รวม	4.01	.512	มาก	

2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศ มีเพียงด้านเพื่อนร่วมชั้นที่ส่งผลต่อระดับความสุขในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ความสุขในการเรียน	ชาย (n = 77)		หญิง (n = 174)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านเพื่อนร่วมชั้น	4.00	.505	4.27	.526	-3.711	.000*
2.ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.87	.593	4.03	.572	-2.092	.037
3.ด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	3.78	.655	3.91	.685	-1.392	.165
รวม	3.88	.482	4.07	.507	มาก	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา โดยภาพรวมและรายด้าน

ความสุขในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1.ด้านเพื่อนร่วมชั้น	ระหว่างกลุ่ม	8	3.938	.492	1.779	.082
	ภายในกลุ่ม	242	66.948	.277		
	รวม	250	70.887			
2.ด้านอาจารย์ผู้สอน และ กิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	8	4.768	.596	1.804	.077
	ภายในกลุ่ม	242	79.958	.330		
	รวม	250	84.726			
3.ด้านสภาพแวดล้อมใน มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	8	4.664	.583	1.283	.253
	ภายในกลุ่ม	242	109.998	.455		
	รวม	250	114.661			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8	3.625	.453	1.772	.083
	ภายในกลุ่ม	242	61.878	.256		
	รวม	250	65.504			

4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลการศึกษาพบว่า สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ($\beta=.307$, $t=5.501$) บรรยากาศในการเรียนการสอน ($\beta=.240$, $t=4.277$) การเห็นคุณค่าการเรียนรู้อัน ($\beta=.222$, $t=4.942$) บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ ($\beta=.157$, $t=2.512$) และการเห็นคุณค่าในตนเอง ($\beta=.100$, $t=2.687$) มีผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา โดยมีประสิทธิภาพการพยากรณ์ร้อยละ 89.9 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (The Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา

ปัจจัยพยากรณ์	b	SE	β	t	Zero-order	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.630	.111		5.669*			
สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน (X24)	.251	.046	.307	5.501*	.836	.259	3.867
การเห็นคุณค่าการเรียนรู้อัน (X12)	.186	.038	.222	4.942*	.755	.399	2.504
บรรยากาศในการเรียนการสอน (X22)	.189	.044	.240	4.277*	.805	.257	3.888
การเห็นคุณค่าในตนเอง (X13)	.081	.030	.100	2.687*	.609	.581	1.721
บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ (X21)	.135	.054	.157	2.512*	.824	.205	4.868
R =.899, R2= .808, Adjusted R2=.804, S.E.est=.225, F = 200.303, *P<.05							

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

1) ศึกษาระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีความสุขอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเพื่อนร่วมชั้น ด้านอาจารย์ผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีความผูกพันกัน มีการดูแลเอาใจใส่กัน รุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง เพื่อนดูแลกัน อาจารย์ดูแลเอาใจใส่นักศึกษา อีกทั้งมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศ ร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย มีแหล่งการเรียนรู้ และส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสเพิ่มทักษะและพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ จีรพัช ใจจริง (2562) ที่พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยส่วนตัว ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และจิรภรณ์ เสธพรวิรวงศ์ และคณะ (2559) ที่พบว่า ความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์แบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้ 1) ด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น 2) ด้านการเข้าถึงธรรมะและการอยู่ร่วมกัน 3) ด้านการมีการศึกษาและกิจกรรมที่ดี 4) ด้านการมีความภาคภูมิใจในตัวเอง 3) ด้านการมีความปลอดภัยและพฤติกรรมของนักศึกษา 6) ด้านการมีความมั่นคงในชีวิต 7) ด้านการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 4) ด้านการมีที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี 9) ด้านการมีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่ดี

2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่า สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้คิดตามและเข้าใจให้อยากค้นหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ รู้จักคิดและพัฒนาความคิดจากความรู้ที่ได้รับการขยายวงไปสู่ความรู้ใหม่ สอดคล้องกับ อิศรา วิจิตพันธ์ (2558) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ บรรยากาศในห้องเรียน (0.205) ความเหมาะสมของบทเรียน (0.225) กิจกรรมในการเรียนการสอน (0.343) สื่อการเรียนการสอน (0.139) และคุณลักษณะของครู (0.61) โดยสรุปปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ในส่วนของอาจารย์ผู้สอน ควรให้ความสำคัญกับเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญกับความสุขในการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน ใจให้เกิการเรียนรู้ กระตุ้นให้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผ่อนคลาย สอดแทรกอารมณ์ขัน สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีเหตุมีผล สุภาพอ่อนโยน ความเป็นกันเองกับนักศึกษา และสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

2) ในส่วนของมหาวิทยาลัย ควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนบทเรียน กิจกรรมการเรียน บรรยากาศ และสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมร่วมกันและแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่

3) ในส่วนของผู้ปกครอง ควรให้ความรักความเอาใจใส่นักศึกษา เข้าใจศักยภาพของและส่งเสริมตามความสามารถของนักศึกษา ยอมรับความสามารถของนักศึกษา เข้าใจความแตกต่างของแต่ละคน ส่งเสริมให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต รู้จักปรับตัวและดำเนินชีวิต รับฟังความคิดของนักศึกษา และปลูกฝังให้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อหารูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษา
- 2) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้
- 3) ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษา เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แรงจูงใจในการเรียน คุณภาพการสอน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงได้ ด้วยได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาการจัดการทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กิตยวดี บุญเชื้อ และคณะ. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์ และคณะ. (2559). ความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. *วารสารสงขลา นครินทร์เวชสาร*, 34(5), 269-279
- จิรัช ใจจริง. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บพิตร อิสระ. (2550). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณพ มากสุข. (2556). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อิสรา วิจิตพันธ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564, ตุลาคม 2). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔). Retrieved from https://www.nesdc.go.th/:https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.